

Fundusze
Europejskie
Polska Cyfrowa

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

AKADEMIA INNOWACYJNYCH ZASTOSOWAŃ TECHNOLOGII CYFROWYCH (AI TECH)

„Uczenie maszynowe” – laboratorium

Laboratorium 1

Klasyfikacja algorytmem k-najbliższych sąsiadów (k-nn)

data aktualizacji: 7.03.2022

Cel ćwiczenia

Celem ćwiczenia laboratoryjnego jest uruchomienie algorytmu klasyfikacji k-nn, zbadanie jego skuteczności klasyfikacji dla trzech zbiorów testowych, analiza jak radzi sobie przy różnych zbiorach danych oraz sprawdzenie jak wartości parametrów algorytmu k-nn wpływają na uzyskiwane wyniki. W tym celu użyte będą klasyczne miary jakości klasyfikacji.

Dodatkowo, w ramach ćwiczenia użyta będzie procedura walidacyjna, oraz jej modyfikacja dla zbalansowania zbiorów treningowych/testowych.

Sugerowane narzędzia

Zadanie jest realizowane przy pomocy języka python i bibliotek użytecznych przy manipulacji danymi, klasyfikacji (k-nn), oceny jakości klasyfikatora, walidacji krzyżowej (również stratyfikowanej) oraz wizualizacji wyników (tabele/wykresy).

Sugerowane narzędzia (python): jupyter, sci learn, scipy, pandas, numpy, matplotlib, seaborn itp.

Użyte zbiory danych

W ćwiczeniu użyte będą powszechnie używane zbiory:

- IRIS – <https://archive.ics.uci.edu/ml/datasets/iris>
- GLASS – <https://archive.ics.uci.edu/ml/datasets/glass+identification>
- WINE - <https://archive.ics.uci.edu/ml/datasets/wine>

Przebieg ćwiczenia

1. Uruchomienie algorytmu klasyfikacji **k-nn** dla zbioru IRIS – używamy wartości parametrów domyślnych (np. $k=5$, odległość Euklidesa, głosowanie większościowe)
2. Przyswojenie wiadomości z wykładu dotyczące zasady budowy macierzy pomyłek (ang. *confusion matrix*), oraz interpretacji (oceny) wyniku klasyfikatora dla instancji (danych), takich jak TP, TN, FN, FP. Na podstawie tych składowych następuje implementacja miar **jakości klasyfikacji**: Precision, Recall, F-Score i Accuracy.

Uwaga! Jeśli chcemy używać jednej miary, sugeruje się użycie **F-score** (F-measure), która jest złożeniem miar Precision i Recall.

3. Zbadanie jaka jest skuteczność klasyfikacji k-nn dla zbioru IRIS.
4. Implementacja procedury **walidacji krzyżowej** (ang. *crossvalidation*) dla różnych rozmiarów, tj. 2-fold, 5-fold, 10-fold i sprawdzenie jak wpływa na wyniki klasyfikatora k-nn dla zbioru IRIS. Jak liczba foldów wpływa na skuteczność?

Pytanie pomocnicze nr 1: czy powinno używać się procedury mieszania danych (tj. *shuffle*)?

Pytanie pomocnicze nr 2: czy warto rozważyć użycie walidacji krzyżowej typu *leave-one-out*?

5. Sprawdzenie różnych **wartości parametrów** klasyfikatora k-nn dla zbioru IRIS:
 - liczba k , która określa liczbę sąsiadów. Warto sprawdzić wiele wartości, np. z przedziału 1-15. Warto także zwrócić uwagę czy parzysta i nieparzysta liczba sąsiadów daje podobne wyniki? Dlaczego?
 - 3 sposoby głosowania: większościowe, ważone (np. odległością), oraz inne (zaproponowane przez studenta)

- 3 miary odległości w przestrzeni danych – warto sprawdzić nie tylko odległość Euklidesa, manhattańską, ale także miarę Minkowskiego, Mahalanobisa czy Czebyszewa

6. Z badać wg kroków 3-5 skuteczność dla zbioru GLASS
7. Z badać wg kroków 3-5 skuteczność dla zbioru WINE
8. Z badać jak/czy zmienia się skuteczność klasyfikacji k-nn dla badanych zbiorów jeśli zastosowana zostanie walidacja stratyfikowana? Dlaczego? Przy realizacji zadania należy rozważyć: czy dane powinny być powtórzone? Czy uśredniać wyniki dla miar, foldów?

Przy realizacji zadania należy użyć tabel oraz odpowiednich typów wykresów (np. liniowy, słupkowy, skrzynkowy).

Punktacja

Przy realizacji zadania można otrzymać **max 8 punktów** wedle poniższej punktacji:

1	Uruchomienie k-nn dla trzech badanych zbiorów
2	Sprawdzenie skuteczności (F-sc) klasyfikacji dla różnych zestawów wartości parametrów dla 3 różnych zbiorów
2	Sprawdzenie skuteczności dla różnych typów głosowania (zbiory WINE i GLASS)
2	Sprawdzenie jak na skuteczność wpływa liczba k (zbiory WINE i GLASS)
1	Sprawdzenie jak na skuteczność wpływa liczba foldów w walidacji krzyżowej oraz jej typ (zwykła/stratyfikowana) (zbiory WINE i GLASS)

Przy realizacji tego zadania wystarczy prosty raport PDF utworzony przy użyciu Jupyter, w którym będą tabelki/wykresy, też wnioski wyciągnięte ze zrealizowanego ćwiczenia.

Przy prezentowaniu skuteczności (np. Fsc) i używaniu walidacji krzyżowej możemy posługiwać wartością średnią (ale też min, max i standardowe odchylenie) dla danego zestawu foldów. Aby zaprezentować (i porównać) skuteczność klasyfikacji dla różnych

zestawów parametrów sugeruje się użycie **wykresów pudełkowych** (ang. boxplot), które pozwalają na kompleksową prezentację w/w wartości.

Przy wynikach badań należy skomentować, podać wnioski i podsumowanie.

Pytania pomocnicze

1. Co jest modelem klasyfikacji w tym zadaniu? Dlaczego k-nn jest typu *lazy learning*?
2. Ile parametrów ma klasyfikator k-nn? Które z nich są istotne dla skuteczności?
3. Czym się różni krosvalidacja stratyfikowana od „zwykłej”?
4. Dlaczego zwykle nie stosujemy walidacji krzyżowej leave-one-out?
5. Czy k-nn wymaga standaryzacji/normalizacji danych?
6. Dlaczego miara Accuracy dla zbiorów niebalansowanych jest mniej użyteczna niż miara F-score?

Literatura

1. Materiały do wykładu
2. Cichosz P. "Systemy uczące się", WNT Warszawa
3. Zasoby Internetu, słowa kluczowe: uczenie maszynowe (machine learning), data mining, crossvalidation, stratified crossvalidation, data normalisation, data standardisation, confusion matrix, precision, recall, f-score, accuracy, k-nearest neighbors